

slag Nr. 261 gaar ud paa en Forhøjelse af Kontorholdsgodtgørelsen til Amtstuefilialen i Kalundborg. Det vil af Bilagene ses, at den paagældende Filialbestyrer har haft betydelig større Udgifter til Kontorhold end paaregnet. Derfor foreslaas Godtgørelsen forhøjet med 300 Kr. Ændringsforslag Nr. 262 gaar ud paa at yde Toldvæsenets Tjenestemænd Diæter, de saakaldte Natpenge. Man har nemlig fundet det ubilligt, at de ikke i Lighed med, hvad der har fundet Sted i de andre Etater, faa forøget Vederlag for Tjenesten i Tiden mellem 11 Aften og 5 Morgen. Der er dog for Toldvæsenets Vedkommende undtaget enkelte Arter af Nattjeneste, men man søger nu ved Ændringsforslaget at yde en ekstra Godtgørelse i øvrigt for Tjenestetiden mellem 11 Aften og 5 Morgen. Ændringsforslag Nr. 263 angaar Honorar til Toldvæsenets tekniske Konsulent. Denne Konsulent er Statsprøveanstalten. Man tager altsaa i Virkeligheden fra den ene Lomme og putter i den anden. Statsprøveanstalten er for øvrigt et typisk Eksempel paa, hvordan det gaar, naar en Ting kommer under Statsdrift, idet Udgiften nu er kommen op til 19,230 Kr. Under Nr. 264 foreslaas et Statstilskud af 1,500 Kr. til Leje af Lokaler til den danske Toldetats Forening. Det er en af de Poster, som Finanslovskommissionen har foreslaaet, at man skal stryge, men de 1,500 Kr. betyde en Afvikling i Lighed med, hvad der finder Sted med Hensyn til Tilskuddet til forskellige andre Foreninger.

Ændringsforslagene Nr. 265, 266 og 267 vedrøre den almindelige Enkekasse. Dennes Pensioner ere efterhaanden formindskede, og der udredes af denne Kasse nu kun 7,000 Kr. Man har da ment det rigtigt at befri dette lille Budget for særlige Bestyrelsesomkostninger, og disse Ændringsforslag gaa ud paa, at Statsanstalten for Livsforsikring overtager disse Omkostninger. Derved vil der fremkomme en Besparelse. Ændringsforslag Nr. 268 angaar en Livrente til en forhenværende Statsrevisor. Dette Beløb var indbefattet i Udgifterne vedrørende Rigsdagen, men det har tidligere været opført under det almindelige Pensionsvæsen, og det foreslaas nu at flytte det tilbage hertil.

Nr. 282 er et Ændringsforslag af et Mindretal om at bevilege yderligere 500,000 Kr. til Laan til Opførelse af Arbejderboliger ud over de i Lov Nr. 36 af 5. Marts 1909 opførte Beløb, idet det foreslaas at yde Laanene efter de i Lov Nr. 36 af 5.

Marts 1909 anførte Betingelser, dog at Renten ikke i noget Tilfælde sættes lavere end den, Staten selv maa give. Om dette Ændringsforslag skal jeg paa dette Tidspunkt ikke udtale mig. Ændringsforslagene Nr. 47 og 48 angaa Vederlag til Ekstrarbejder ved Revision af Regnskabsbilag angaaende Stempelafgiften. Ved Lov om Stempelafgift af 13. Maj 1911 blev der indført forandrede Regler for Beregningen af Stempelafgift for Klasselotteriets Lodsedler, og det er den herved forøgede Revision, som foranlediger disse Ændringsforslag. Det sidste Ændringsforslag Nr. 283 angaar Affattelsen af § 27. Herom er der intet at sige.

Jeg anbefaler samtlige de af Finansministeren stillede og af Udvalget tiltraadte Ændringsforslag.

K. M. Klausen: Der er kun eet Punkt under Finansministeriets Budget jeg skal omtale, nemlig et Ændringsforslag, der er stillet af Socialdemokratiet og tiltraadt af det radikale Venstre, angaaende Forhøjelse af den Laanesum, der hidtil har været ydet til Opførelse af Arbejderboliger ifølge Lov af 5. Marts 1909. Vi have ønsket at forhøje denne Laanesum med 500,000 Kr., men foreslaa, at Renten af disse Laan skal være den, som Staten til enhver Tid selv maa give. Der har i en Aarrække været givet Laan til Opførelse af Arbejderboliger. Disse Laan have været stærkt begærte og have sikkert gjort stor Gavn. Der er herved skabt en Række sunde, hyggelige Boliger, og Folk have kunnet faa disse Boliger paa rimelige Vilkaar. Nu er der i Øjeblikket ved at være Bolignød flere Steder, saaledes i København, hvor de ledige Lejligheders Tal er i stærk Nedgang, i mange Bydele er det næsten umuligt at faa en Lejlighed paa 2 eller 3 Værelser. I et stort Kvarter som Valby er der saaledes af 2-Værelses Lejligheder ikke mere end 5 og af 3-Værelses Lejligheder kun 6 ledige. Naar de ledige Lejligheders Tal synker saa stærkt, vil man forstaa, at de ledige Lejligheder, som findes, i mange Tilfælde ere af en saadan Beskaffenhed, at de ikke egne sig til Beboelse. Men det er ikke alene København, der er ved at være stedt i Bolignød, det samme gælder adskillige Provinsbyer, saaledes Odense, hvor flere Familier sidste Flyttedag maatte henvende sig til Kommunen, fordi de ikke kunde skaffe sig Husly. Byggeriet er jo standset, og det ser ud, som om det er Bankerne og Grund-